

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА **до проекту селищного бюджету на 2024 рік**

Селищний бюджет на 2024 рік розраховано з урахуванням вимог Бюджетного та Податкового кодексів України, наказу МФ України від 14.01.2011 №11 «Про бюджетну класифікацію» (зі змінами), наказу МФ України від 17.07.2015 №648 «Про затвердження типових форм бюджетних запитів для формування місцевих бюджетів» (зі змінами) наказу МФ України від 20.09.2017 №793 «Про затвердження складових Програмної класифікації видатків та кредитування місцевого бюджету» (зі змінами), наказу МФ України від 03.08.2018 №668 «Про затвердження Типової форми рішення про місцевий бюджет» зі змінами, наказу МОН від 10.07.2019 №992, спільний наказ Мінфіну і Мінкультури від 01.10.2010 №1150/41, листа МФУ від 16.08.2023 року № 05110-08-6/22354 про особливості складання проекту місцевого бюджету на 2023 рік, листа МФУ від 05.09.2019 року № 05110-14-6/2752, наказ МФУ №336 від 07.08.2019 року «Про внесення змін до деяких наказів МФУ», положень програми діяльності Кабінету Міністрів України, прогнозом економічного і соціального розвитку України на 2022-2024 роки, схваленого постановою КМУ від 31.05.2021 №586, стратегії реформування системи управління державними фінансами до 2025 року, схваленої Урядом 21.07.2021 року, Цілей сталого розвитку України на період до 2030 року затверджених Указом Президента України від 30.09.2019 №722/2019.

Інформація про соціально-економічний стан в громаді у 2023 році та прогноз розвитку на 2022-2024 роки покладені в основу проекту селищного бюджету.

I. Соціально-економічний розвиток Любецької селищної ради у 2023 році

Діяльність селищної ради у 2023 році була направлена на запровадження принципів прозорості та відкритості в управлінні, посилення позитивних тенденцій в усіх сферах, здійснення модернізації інфраструктури та запровадження заходів з енергозбереження, проведення комплексу заходів підтримки малозабезпечених верств населення.

Але через негативні для економіки прикордоння Любецької територіальної громади наслідки військової агресії російської федерації проти України, обмеження для введення бізнесу після вимушеного введення воєнного стану в державі, деякі великі підприємства, які складали більшу частину доходу громади, частково або повністю припинили свою діяльність. Що в свою чергу призвело до зниження доходної частини загального фонду бюджету громади.

Протягом 2023 року здійснювалось спрямування іншої субвенція іншим бюджетам, а саме: до бюджету Ріпкинської ТГ для фінансування закладів охорони здоров'я в сумі 728 475,00 гривень, Чернігівської районної ради в сумі 38 620,00 гривень.

До державного бюджету були передані кошти в сумі 600 000,00 грн. для матеріально-технічного забезпечення 105 прикордонного загону імені князя Володимира Великого та були придбані матеріали і передані на суму 464 906,00грн.

В населених пунктах громади проведено роботи з благоустрою в сумі 3 353 766,00 грн. (в т.ч. на заробітну плату 603 396,00грн.)

У 2023 році на фінансування КЗ «Центр надання соціальних послуг Любецької селищної ради», який надає послуги по соціальному обслуговуванню населення було спрямовано коштів в сумі 2 577 414,00грн.

Протягом року надавалась матеріальна допомога на лікування жителям громади, та на поховання. Всього витрачено 248 530грн.

У виконавчих органах селищної ради вживаються заходи щодо зростання професіоналізму, відкритості, інституційної спроможності служби в органах місцевого самоврядування, підвищення її авторитету шляхом запровадження європейських стандартів надання адміністративних послуг, розповсюдження досвіду роботи кращих посадовців.

ДОХОДИ

Фінансовий ресурс селищного бюджету Любецької територіальної громади на 2024 рік сформовано з урахуванням вимог чинного Бюджетного та Податкового кодексів України, положень програми діяльності Кабінету Міністрів України, основних напрямків бюджетної політики на 2024 рік та інших законодавчих і нормативних актів, що стосуються місцевих бюджетів та міжбюджетних відносин.

Динаміка надходжень власних доходів загального фонду у розрізі основних податків та зборів у 2022-2024 роках

Найменування доходів	2022	2023	(тис. грн.)
			2024 (проект)
Податок та збір на доходи фізичних осіб	17411,4	13337,0	10862,4
Рентна плата за головні рубки	2607,8	1355,2	1734,3
Рентна плата за спеціальне використання лісових ресурсів	386,0	64,0	106,0
Внутрішні податки на товари та послуги (акцизний податок, паливо)	1149,2	477,3	1090,3
Податок на майно	9447,8	6565,2	6301,2
Єдиний податок з фізичних та юридичних осіб	2525,3	1576,9	1595,4
Єдиний податок з сільсько-господарських товаровиробників	1319,9	1042,4	1470,5
Надходження від орендної плати за користування цілісним майновим комплексом та іншим майном, що перебуває в комунальній власності	52,7	2,4	3,5
Інші надходження	-	-	-
Усього	34857,8	24420,4	23163,6

При плануванні дохідної частини селищного бюджету на 2024 рік було враховано: основні прогностичні макропоказники економічного і соціального розвитку регіону у 2023 році, динаміку надходжень податків, зборів, обов'язкових платежів у 2022 - 2024 роках;

- норми чинного Бюджетного та Податкового кодексів України при обчисленні податків та зборів, враховуючи нормативи їх зарахування до місцевих бюджетів та індексацію ставок окремих з них, макропоказники економічного і соціального розвитку України на 2024 рік, затверджені постановою Кабінету Міністрів України від 29.07.2020 № 671.

– запровадження земельного податку за лісові землі та встановлення ставки податку за один гектар лісових земель відповідно до статей 274 та 277 Податкового кодексу України (Закон України «Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких законів

України щодо стимулювання утворення та діяльності сімейних фермерських господарств» від 10.07.2018 № 2497–VIII);

– збереження на 2024 рік спрощеної системи оподаткування для платників податків єдиного податку I–IV груп, а також віднесення до четвертої групи (сільськогосподарські товаровиробники) фізичних осіб–підприємців, які провадять діяльність виключно в межах фермерського господарства, зареєстрованого відповідно до Закону України «Про фермерське господарство»;

– підвищення розміру прожиткового мінімуму, мінімальної заробітної плати та посадового окладу (тарифної ставки) працівника I тарифного розряду Єдиної тарифної сітки;

– зміни в ціновій політиці щодо енергоносіїв;

Трансферти з держбюджету враховані у обсягах, визначених у законі про Державний бюджет України на 2024 рік (з послідуочим уточненням).

Відповідно до пункту 18 Прикінцевих і перехідних положень Бюджетного кодексу України селищний бюджет на 2024 рік складений та виконуватиметься за програмно-цільовим методом бюджетування та за оновленою відомчою та програмною класифікаціями, встановленими наказом Міністерства фінансів України від 20 вересня 2017 року № 793 „Про затвердження складових програмної класифікації видатків та кредитування місцевих бюджетів” (зі змінами).

Доходи селищного бюджету на 2024 рік визначено в загальній сумі 39 330 325,00 грн, в тому числі:

- доходи загального фонду – 39 304 825,00 грн;

- доходи спеціального фонду в сумі 25 500,00 грн.

Загальна сума власних доходів загального фонду селищного бюджету на 2024 рік становить 23 163 625,00 грн.

Основним джерелом надходжень загального фонду селищного бюджету є податок на доходи фізичних осіб, питома вага якого 46,89 % від планової суми доходів загального фонду 2024 року. Обсяг надходжень податку на доходи фізичних осіб розрахований із урахуванням прогнозного фонду оплати праці, рівня середньої заробітної плати, а також бази та ставок оподаткування доходів фізичних осіб, визначених Податковим кодексом України. Прогноз надходжень податку на доходи фізичних осіб на 2024 рік складає 10 862 439,00 гривень, або на 81,4% менше прогнозних надходжень 2023 року. («Податок на доходи фізичних осіб з грошового забезпечення, грошових винагород та інших виплат, одержаних військовослужбовцями та особами рядового і навчальницького складу, що сплачується податковими агентами» за кодом 11010200 з 01.01.2024 буде зараховуватись до державного бюджету)

Також вплинуло підвищення з 01.01.2024 мінімальної заробітної плати до 7 100,00 грн., з 01.04.2024 - 8 000,00 грн. та посадового окладу (тарифної сітки) працівника I тарифного розряду Єдиної тарифної сітки до 3 195,00 грн. та з 01.07.2024 3 600,00 грн. відповідно до Закону України «Про Державний бюджет України на 2024 рік».

- Прогнозна сума надходжень рентної плати за спеціальне використання лісових ресурсів в частині деревини, заготовленої в порядку рубок головного користування на 2024 рік до бюджету становить 1 730 200,00 гривень. Розрахунок здійснено на базі очікуваних надходжень за 2023 на території якої знаходяться лісові ділянки Ріпки райагролісгоспу та Чернігівлісгоспу.

Надходження рентної плати за спеціальне використання лісових ресурсів (крім рентної плати за спеціальне використання лісових ресурсів в частині деревини, заготовленої

в порядку рубок головного користування) передбачається в сумі 106 000,00 грн. Розрахунок здійснено з урахуванням динаміки надходжень за попередні роки та надходжень поточного року.

-Надходження акцизного податку з реалізації суб'єктами господарювання роздрібною торгівлі підакцизних товарів на 2024 рік визначено з урахуванням прогнозних показників індексу споживчих цін і складають 245 300,00 гривень.

-Надходження податку на пальне на 2024 рік визначено з урахуванням прогнозних показників індексу цін складає 770 000,00 гривень.

-Розрахунок надходжень податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, на 2024 рік проведено, враховуючи динаміку надходжень за 2022-2023 роки, приріст розміру мінімальної заробітної плати за 2022 рік (по фізичних особах) та на 2024 рік (по юридичних особах), і становить 450 000,00 гривень.

-Обсяг надходжень плати за землю на 2024 рік визначено у сумі 5 723 986,00 грн. (24,7 %загальної суми доходів), враховує динаміку надходжень плати за землю за попередні роки та встановлені ставки по платі за землю на території селищної ради, в т.ч.:

- земельний податок з юридичних осіб в сумі 1 920 000,00 грн;
- орендна плата з юридичних осіб в сумі 3 346 686,00грн.
- земельний податок з фізичних осіб в сумі 170 000,00 грн.
- орендна плата з фізичних осіб в сумі 287 300,00 грн.

Неподаткових надходжень на 2024рік заплановано у сумі 3 500,00 грн.

-плата за надання адміністративних послуг в сумі 3 500 грн.;

Затверджено міжбюджетні трансферти в сумі 16 141 200,00 грн, а саме:

- базова дотація (КБК 41020100) – 4 021 700,00 грн.
- освітня субвенція (КБК 41033900) –12 119 500,00грн.

Власних доходів спеціального фонду селищного бюджету на 2024 рік планується отримати в сумі 25 500грн, з них:

- екологічний податок в сумі 25 500грн. доходи екологічного податку напряму залежать від функціонування промислових підприємств населених пунктів територіальної громади.

ВИДАТКИ

Видатки по галузях бюджетної сфери заплановані на підставі вимог Бюджетного кодексу України з урахуванням особливостей складання розрахунків до проекту бюджету на наступний бюджетний період, доведених Міністерством фінансів України.

При складанні розрахунків враховано:

- рішення Уряду щодо встановлення мінімальної заробітної плати з 01 січня 2024 року у розмірі 7 100грн., - встановлення прожиткового мінімуму на одну особу в розрахунку на місяць у розмірі з 1 січня 2024 року – 2 920,00грн.

Основними причинами зростання видатків бюджетної сфери є:

- збільшення розміру прожиткового мінімуму, мінімальної заробітної плати та посадового окладу працівника I тарифного розряду ЄТС;
- зміни в ціновій політиці щодо енергоносіїв;
- інфляційні процеси.

При плануванні видатків на оплату комунальних послуг та енергоносіїв (КЕКВ 2270), які споживаються бюджетними установами, враховано ліміти споживання та установлені ціни і тарифи на 2024 рік на момент формування проекту бюджету.

Планування видатків на заробітну плату та нарахування (КЕКВ 2100) були заплановані на 9 місяців 2024 року.

Запропоновані видатки в свою чергу мають в основному соціальне спрямування та сконцентровані на ключових напрямках.

Видатки на інші статті розраховані виходячи з фінансових можливостей селищного бюджету, враховуючи мінімальну потребу галузей.

Обсяг видатків селищного бюджету планується в сумі 39 329 825 грн, у тому числі:

- обсяг видатків загального фонду у сумі 39 304 825,00 грн;

- обсяг видатків спеціального фонду бюджету – 25 000 грн.

Обсяг видатків загального фонду на галузі бюджетної сфери становить 39 304 825,00 грн., з них:

освіта – 20 393 275,00 грн. (питома вага у видатках загального фонду на галузі бюджетної сфери всього – 51,86% відсотка);

соціальний захист та соціальне забезпечення – 3 209 270 гривень (8,16% відсотка);

культура – 502 500 гривень (3,48% відсотка);

трансферти іншим бюджетам – 199 122 гривні (2,23% відсотка);

органи місцевого самоврядування – 12 791 560 гривень (32,55% відсотків);

житлово-комунальне господарство – 978 200 гривень (5,68% відсотків);

економічна діяльність - 5 518,00 гривень (0,6% відсотка)

Інша діяльність – 50 000,00 грн. (0,03% відсотка)

Інші субвенції з місцевого бюджету – 199 122,00 грн. (0,51% відсотка)

Органи місцевого самоврядування

На утримання Любецької селищної ради та старостинських округів передбачено 13 887 940 грн.

У структурі видатків становлять видатки на оплату комунальних послуг та енергоносіїв в сумі 782 000,00 грн.

На утримання установ передбачено – 366 500,00 грн (придбання канцтоварів, журналів та книг обліку, господарські матеріали, обслуговування газової та електромережі, дератизація, транспортні послуги, обслуговування електролічильників та вогнегасників, обслуговування програм та сайту, послуги зв'язку та інтернету, податки та судові збори, «Проведення представницьких заходів Любецької селищної ради на 2024 рік»).

Освіта

Пріоритетним завданням галузі в 2024 році, в умовах реформування системи освіти, є забезпечення кращих можливостей для дітей шляхом доступності та підвищення конкурентоспроможності освіти. Створюватимуться умови для задоволення освітніх потреб учнів з особливостями психофізичного розвитку, їх соціальної інтеграції в умовах закладу загальної середньої освіти.

Мережа установ, що фінансуються з селищного бюджету включає 5 установ, з яких: 1 гімназія, 2 ліцеї, 1 дошкільний заклад, 1 музична школа.

Видатки селищного бюджету на 2024 рік по освіті складають 20 393 275,00 грн. а саме:

1. Видатки на дошкільну освіту (КПКВКМБ 0111010) в загальній сумі 1 720 950,00 грн.

На заробітну плату з нарахуваннями заплановані видатки сумі 1 308 450,00 грн., що складає 76,03% відсотка від загального обсягу видатків галузі.

Обсяг видатків забезпечить виплату заробітної плати працівників закладів дошкільної освіти на 9 місяців 2024 року.

На харчування дітей дошкільних закладів, передбачено видатки на 1 півріччя 2024 року в сумі 187 500 грн. (вартість одного діто-дня складає 50,00 грн.)

Видатки на енергоносії на 2024 рік заплановано в сумі 205 000,00 гривень. Видатки на комунальні послуги та енергоносії по галузі заплановані на січень - квітень 2024 року.

На інші видатки по забезпеченню функціонування установи галузі передбачається направити 20 000,00 грн (придбання канцтоварів, транспортні послуги, обслуговування електролічильників, дератизація, послуги зв'язку, придбання господарських товарів, оплату послуг санстанції, миючі та дезінфікуючі засоби).

2. Видатки на загальну середню освіту (КПКВКМБ 0111021) в сумі 6 708 000,00 грн. в тому числі видатки загального фонду 6 708 000,00 грн.

В загальній сумі видатків плануються видатки на заробітну плату з нарахуваннями на 9 місяців 2024 року в сумі 5 887 875,00 грн, що складає 28,8 відсотка від загального обсягу видатків галузі.

На оплату енергоносіїв та інших комунальних послуг на 2024 рік заплановано 1 267 000,00 гривень. Видатки на комунальні послуги та енергоносії заплановані за попередніми розрахунками на січень – квітень 2024 року.

На харчування 1-11 класів учнів загальноосвітніх шкіл, передбачено видатків на 1 півріччя 2024 року в сумі 1 060 500,00 грн. (вартість одного діто-дня складає 40,00 грн.,).

В мінімальних обсягах, враховуючи можливості бюджету, передбачені видатки на інші незахищені статті. На утримання установ освіти передбачено 1 145 375,00 грн. (видатки на придбання пального та запчастин для автобусів, канцтоварів, журналів та бланків, господарських товарів, вогнегасників, на оплату послуг Укртелекому, техогляд, страхування автобусів та їх ремонт, транспортні послуги обслуговування електричної та газової мережі, обслуговування вогнегасників, обкошування шкільних спортивних майданчиків, видалення аварійних дерев, очистка вигрібних ям, вивезення сміття, видатки на відрядження, податки та збори, «Проведення профілактичних медичних оглядів», «Організація харчування в закладах освіти»).

2. Видатки на загальну середню освіту (КПКВКМБ 0111031) в сумі 12 119 500,00 грн.

В загальній сумі видатків плануються видатки на заробітну плату з нарахуваннями в сумі 12 119 500,00 грн, що складає 59,42% відсотка від загального обсягу видатків галузі.

3. Видатки на музичну школу (КПКВКМБ 0111080) в загальній сумі 664 950,00 грн.

Видатки на заробітну плату з нарахуваннями передбачені на 9 місяців 2024 року в сумі 631 350,00 грн, що складає 94,9% відсотка від загального обсягу видатків галузі.

Видатки на енергоносії на 2024 рік заплановано в сумі 15 350,00 гривень. Видатки на комунальні послуги та енергоносії заплановані на січень – квітень 2024 року.

На інші видатки по забезпеченню функціонування установи галузі передбачається направити 10 000,00 грн (придбання канцелярських та господарчих товарів, послуги зв'язку, обслуговування електролічильників та вогнегасників тощо).

Соціальний захист та соціальне забезпечення

Видатки селищного бюджету на 2024 рік по соціальному захисту та соціальному забезпеченню складають 3 194 270,00 грн., а саме:

На утримання КЗ «Центр надання соціальних послуг» (КПКВКМБ 0113104) передбачено 2 713 200,00 гривень. Видатки на оплату праці з нарахуваннями передбачені на

9 місяців 2024 року в загальній сумі 2 635 000,00 грн, що складає 97,1% відсотка від загального обсягу видатків галузі.

На інші видатки по забезпеченню функціонування установи галузі передбачається направити 15 100,00 грн (придбання канцелярських та господарчих товарів, транспортні послуги, подарунки дітям-інвалідам до міжнародного дня людей з інвалідністю, подарунки дітям з сімей учасників АТО).

На виконання програм соціального захисту населення передбачено видатків загального фонду в сумі 505 070,00 гривень, в тому числі на виконання програми «Турбота» - 235 000,00 грн., а саме:

- тяжко хворим дітям, онкохворим;
- громадянам яким були зроблені дорогі вартісні операції;
- учасникам бойових дій;
- учасникам ліквідації наслідків аварії на ЧАЕС;
- учасникам АТО;
- громадянам, які постраждали в наслідок пожежі, аварії, нещасного випадку.

На програму попередження дитячої безпритульності та бездоглядності, розвитку сімейних форм виховання дітей- сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування у Любецькій селищній раді на 2022-2026 роки –53 350 грн.

На програму «Програма надання соціальних послуг комунальним закладом Центр надання соціальних послуг Любецької селищної ради сім'ям, дітям та молоді які опинились в СЖО на 2024 рік» - 24 000,00грн.

На програму «Програма соціального захисту фізичних осіб, які надають соціальні послуги на непрофесійній основі на території Любецької територіальної громади на 2024 рік» - 192 720,00грн.

Культура

Головними пріоритетами галузі залишаються: збереження відтворення та примноження духовних і культурних здобутків українського народу, розвиток культурно-мистецького потенціалу, збереження культурної спадщини України, здійснення комплексу заходів, спрямованих на розвиток культурних цінностей регіону, зміцнення національної єдності, утвердження патріотизму.

На галузь із загального фонду бюджету передбачено спрямувати 645 500,00 грн. За рахунок цих коштів планується забезпечити функціонування будинку культури селища Любеч, сільських клубів (Павлівського, Малинівського, Тараса-Шевченківського, Смолигівського, Мохначівського, Неданчицького, Великозліївського) та бібліотек (селища Любеч, Тараса-Шевченківська, Смолигівки, Павлівки, Галкова, Великозліївська, Неданчицька), а також виконання культурно-мистецьких заходів. в тому числі на:

- забезпечення діяльності бібліотек 277 500,00 грн;
- забезпечення діяльності будинків культури, клубів 368 000,00 грн.

На оплату праці працівникам бюджетних установ культури передбачено на 9 місяців 2024 року у сумі 552 000,00 грн. Заробітна плата на 2024 рік включає обов'язкові виплати з урахуванням підвищення мінімальної заробітної плати.

Для розрахунків за енергоносії передбачаються видатки на січень – квітень в сумі 80 500,00 грн.

Інші видатки заплановані на невідкладні потреби протягом року в сумі 4 500 грн. видатки включають: канцелярські та господарчі товари, підписка періодичних видань, миючі та дезінфікуючі засоби, заправка вогнегасників, дератизація, обслуговування пожежної сигналізації, обслуговування електромереж, транспортні послуги.

Житлово-комунальне господарство

Видатки по загальному фонду на фінансування житлово-комунального господарства передбачені в загальній сумі 978 200,00 грн., з них:

по КПКВКМБ 0116030 на благоустрій території та підтримання в належному санітарному стані в сумі – 978200,00грн., в тому числі на:

- придбання матеріалів для поточних ремонтів – 50 000грн.;
- оплата вуличного освітлення – 100 000,00 грн.;
- оплата послуг по благоустрою – 755 000,00 грн.;
- видатки на оплату робіт по догляду за об'єктами благоустрою – 73 200,00 грн.

Інша діяльність

«Заходи із запобігання та ліквідації надзвичайних ситуацій та наслідків стихійного лиха»

На виконання «Програми розвитку цивільного захисту, забезпечення пожежної безпеки та запобігання і реагування на надзвичайні ситуації (події) Любецької селищної ради на 2024рік» (КПКВКМБ 0118110) передбачено 50 000грн.

Ліквідація іншого забруднення навколишнього природного середовища

На фінансування видатків на ліквідацію забруднення навколишнього природного середовища у сфері охорони навколишнього природного середовища по спеціальному фонду за (КПКВКМБ 0118313) КЕКВ 2240 передбачені кошти в сумі 25 000грн.

Міжбюджетні трансферти

КПКВКМБ 0119770 «Інші субвенції з місцевого бюджету»

Планується передати трансфертів із загального фонду селищного бюджету Ріпкинській територіальній громаді в сумі 110 000,00грн. (КНП Центр первинної медико – санітарної допомоги «Зорова родина» у сумі 62 502,00грн., «КНП «Ріпкинська центральна лікарня» 250 000грн., до бюджету Чернігівського району в сумі 25 920,00грн. грн., а саме: фінансування видатків районній організації ветеранів у сумі 22 300,00грн. та інші виплати передбачені законодавством в сумі 3 620,00 грн.

**Начальник фінансового відділу
Любецької селищної ради**

Тетяна РАЗУВАН